

Blankett

Personligt hygienansvar för personal inom vård och omsorg

Antaget av	Verksamhetschef LSS/HSL
Gäller för	Omsorgskontoret
Ersätter tidigare version	Nr 1
Dokumentansvarig	MAS

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
I basala hygienrutiner ingår:	3
Handhygien	3
Handdesinfektion.....	3
Handtvätt	3
Klädregler	3
Arbetskläder	3
Värmeplagg	4
Hår, skägg, huvudduk och smycken.....	4
Skyddsutrustning	4
Plastförkläde.....	4
Skyddshandskar.....	4
Stänkskydd för ansiktet. Heltäckande visir	5
Övriga hygienregler som ska vara kända och efterföljas	5
Som personal inom vård och omsorg har du skyldighet att:.....	6
Blankett för underskrift.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Inledning

Basala hygienrutiner är den viktigaste åtgärden för att förebygga smittspridning i vårdarbetet och ska alltid tillämpas i alla vårdsituationer av all vårdpersonal oavsett om det finns en känd smitta eller inte.

Hälso- och sjukvårdslagen uttrycker tydliga krav på att vården ska vara av god hygienisk standard och de basala hygienrutinerna regleras via Socialstyrelsens föreskrift om basal hygien i vård och omsorg SOSFS 2015:10 och Arbetsmiljöverkets föreskrift om risker i arbetsmiljön AFS 2023:10.

Riktlinjen [Basala hygienrutiner och klädregler för kommunal vård och omsorg](#) ska vara väl känd och efterföljas av alla som arbetar inom vård och omsorg i Östhammars kommun

Som personal inom vård och omsorg har man en skyldighet att följa dessa föreskrifter och riktlinjer. Gravt eller upprepat åsidosättande av gällande hygienföreskrifter hanteras av ansvarig chef.

I basala hygienrutiner ingår:

Handhygien

- Hel hud på underarmar och händer (fri från sår, eksem eller andra brott i hudbarriären).
- Naglarna ska vara rena och korta. Ej tillåtet med lösnaglar, nagellack osv.
- Underarmar och händer ska hållas fria från armbandsklocka, smycken, bandage, förband, stödskenor, lösärmar, nygjorda hennatatueringar eller motsvarande.

Handdesinfektion

- Händer och underarmar ska vara torra innan de desinfekteras med alkoholbaserat handdesinfektionsmedel.
- Handdesinfektion ska utföras:
 - Omedelbart före och efter ett vårdmoment.
 - Före rent arbete.
 - Efter orent arbete.
 - Efter kontakt med vårdtagarens närmiljö
 - Före och efter användning av handskar.

Handtvätt

Händer och underarmar tvättas med vatten och flytande tvål i följande situationer:

- När händerna är orena så att det syns eller känns.
- Efter kontakt med vårdtagare med kräkningar eller diarré.
- Innan hantering av livsmedel.
- Efter toalettbesök.

Händerna torkas ordentligt torra med rent papper. Avsluta med alkoholbaserat handdesinfektionsmedel på händer och underarmar.

Klädregler

Arbetskläder

- Kortärmad arbetsdräkt. Inte tillåtet med långärmad tröja under arbetsdräkten
- Byts dagligen och vid behov. Ombyte sker på arbetsplatsen
- Används endast på arbetsplatsen och vid transport mellan olika arbetsplatser.
- Med arbetskläder på får man inte sitta direkt på marken utomhus.
- Lämnas till tvätt på arbetsplatsen i avsedd tvättsäck. Rena arbetskläder ska förvaras i avsett skåp/rum, tydligt åtskilt från smutstvätt och privata kläder.
- *Undantag för personlig assistans:* arbetskläder ska när det är möjligt användas. Ombyte sker på arbetsplatsen och lämnas till tvätt enligt rutin på arbetsplatsen

Värmeplagg

- Värmeplagg ska vara kortärmat/ärmlösa och bytas dagligen och vid behov. Privata värmeplagg är inte tillåtna.
- Ytterplagg vid förflyttning utomhus i tjänsten mellan arbetsplatser är tillåtet.
- Eventuella fleecejackor som används i verksamheten får inte användas i omvårdnadssituationer eller andra arbetsmoment och ska tvättas regelbundet enligt lokal rutin.

Hår, skägg, huvudduk och smycken

- Långt hår och skägg ska fästas upp och huvudduk stoppas ner i halslinningen på arbetskläderna på ett sätt som gör att de inte riskerar att komma i kontakt med vårdtagaren, ytor eller föremål.
- Örhängen/andra smycken i piercade hål kan användas under förutsättning att de inte riskerar att komma i kontakt med vårdtagaren, ytor eller föremål. Infekterad piercing innebär en risk för kontaktsmitta via händerna. Piercing utgör ingen påvisad smittrisk om hålet är läkt. Kontakta närmaste chef eller arbetsledare vid tveksamhet.
- Halsband, nyckelband eller liknande ska bäras så att de inte riskerar att komma i direkt kontakt med vårdtagaren eller indirekt via ytor.

Skyddsutrustning

Plastförkläde

Plastförkläde ska användas i följande situationer

- Vid risk för stänk, kroppsvätskor, direktkontakt med vårdtagare eller dennes säng eller hjälpmedel.
- Vid smutsiga arbetsmoment som hantering av smutstvätt, avemballering, rengöring av smutsiga föremål eller avfallshantering.
- Vid livsmedelshantering.
- I första hand används ett ärmlöst plastförkläde. Långärmat plastförkläde används vid risk för kontakt med större mängd kroppsvätskor då armarnas hud också behöver skyddas.
- Plastförkläde är engångs. Används vid ett tillfälle till en vårdtagare. Kastas direkt efter användning.

Skyddshandskar

Skyddshandskar ska endast användas i följande situationer:

- Vid risk för kontakt med sår, blod, sekret, urin, avföring eller andra kroppsvätskor.
- Vid kontakt med yttre infektionsmedel eller andra kemikalier.
- Vid stickande och skärande arbetsmoment till exempel blodprovstagning, injektion

Användningen av skyddshandskar ska ske enligt följande:

- Händerna ska desinfekteras innan skyddshandskar tas ur förpackningen samt direkt efter att man tagit av dem.
- Händerna ska vara torra när skyddshandskarna sätts på.
- Byt skyddshandskarna mellan olika arbetsmoment. Omväxlande kontakt med rena och smutsiga ytor ska inte ske med samma skyddshandske.
- Skyddshandskar ska inte desinfekteras och det är inte tillåtet att ha dubbla lager skyddshandskar.
- Ska kastas direkt efter användning.

Stänkskydd för ansiktet. Heltäckande visir

- Vid risk för stänk av kroppsvätskor mot ansiktet
- Vid omhändertagande av vårdtagare med luftvägssymtom kompletteras visiret med ett vätskeresistent kirurgiskt munskydd (klass IIR).
- Stänkskydd av engångstyp kasseras när det tas av. Stänkskydd av flergångstyp ska rengöras och desinfekteras enligt tillverkarens bruksanvisning

Övriga hygienregler

Kök Tvätta och sprita händerna innan arbetsmoment i köket.
Använd plastförkläde men inte handskar.
Personal som vårdar magsjuk ska inte servera mat

Skölj Sköljen ska städas dagligen, signeras på särskild lista när det är utfört
Det ska finnas ren och smutsig sida i sköljrummet.
Silar görs rent regelbundet, signeras på särskild lista
Använd plastförkläde vid smutsigt arbete, skyddshandskar vid risk för kontakt med kroppsvätskor och visir vid risk för stänk mot ansiktet

Tvättstuga Använd plastförkläde vid hantering av smutstvätt samt handskar vid risk för kontakt med kroppsvätskor.
Vårdtagares tvätt tvättas enskilt, var och en för sig, helst i 60°.
Tvättkorgar med smutstvätt ska inte förvaras i tvättstugan. Transportera smutstvätt till tvättstugan i tvättkorg eller tvättsäck.
Det ska finnas ren och smutsig sida i tvättstugan.
Desinfektera händerna före hantering av ren tvätt. Sortera ren tvätt på desinfekterad yta och ta den direkt till vårdtagarens rum, ska inte förvaras i tvättstugan. Lagg inte ren tvätt i smutsig tvättkorg.
Tvättstugan ska städas regelbundet, ytor torkas med ytdesinfektion, signera på avsedd lista.

Som personal inom vård och omsorg har du skyldighet att:

- följa och tillämpa ovan beskrivna basala hygienrutiner
- använda den skyddsutrustning som arbetssituationen kräver för att undvika smittrisk
- stanna hemma från arbete vid pågående infektion med smittsamma symtom som hosta, snuva, feber, diarré och kräkningar
- informera närmaste chef eller arbetsledare i händelse av ögoninfektion, infekterade sår på fingrar, nagelband, händer eller hud, samt diskutera om det kan vara aktuellt med alternativa icke vårdtagarnära arbetsuppgifter.

Alla som arbetar i vården har ett ansvar att arbeta utifrån gällande författning Basal hygien i vård och omsorg (SOSFS 2015:10).

Genom underskrift i detta dokument intygas att detta kommer att följas.

Jag tar ansvar för att känna till och följa de basala hygienrutinerna.

Ort och datum:

.....

Vård och omsorgspersonal

.....

Enhetschef

.....

Namnförtydligande

.....

Namnförtydligande